

[Holger Eriksen.]

lige tjenestemænd. Tit bliver dette krav mødt med smil for ikke at sige latter, selv om der ud fra et logisk synspunkt intet kan siges mod det. Kvindelige tjenestemænd betaler jo det samme pensionsbeløb som deres mandlige kolleger. Hvorfor skulle forholdene på dette punkt så ikke være ens? Svaret på det sidste spørgsmål må vel være, at mentaliteten endnu ikke har ændret sig så meget, at man helt og fuldt erkender kvindernes ligeberettigelse, derunder også at de kan være forsørgere for deres mænd, lige så vel som mændene kan være forsørgere for deres koner. Jeg er enig i, at tiden ikke er inde til at løse dette spørgsmål, men jeg peger på det skridt henimod løsningen, der er gjort ved gennemførelsen af 3 måneders efterløn og ved at stille de børn, som den efterlevende ægtemand har forsørgerforpligtelse over for, betydelig bedre end hidtil.

Hvad lønningerne angår, er jeg meget tilfreds med, at selve systemet er blevet simplificeret derved, at de 84 lønningsklasser er blevet reduceret til 30.

Det, der springer mest i øjnene, er jo, at der for visse begyndelseslønninger i de laveste klasser er lønningsnedgange, som dog ikke vil komme til at ramme de allerede tjenstgørende, medens der for de øverste klassers vedkommende er forhøjelser på 10 000 kr. For så vidt dette forhold udelukkende hidrørte fra fejlene ved det hidtidige system, var der ikke grund til at gøre bemærkninger. Dette er imidlertid ikke tilfældet.

Alene den omstændighed, at man kunne tale om en hængekøje, er i sig selv bevis for, at det var midterpartiet, der buede nedad. Når man alligevel har måttet forhøje de største lønninger så meget, hænger det sammen med, at tilsvarende lønninger i private virksomheder er vokset endnu mere. Dette, at forskellen mellem de højeste og laveste lønninger således udvides, er et bevis for, at vi er inde i en meget beklagelig udvikling — beklagelig i hvert fald for dem, der med Grundtvig mener, at vi først i rigdom har drevet det vidt, når få har for meget og færre for lidt. Efter at vi har fået gennemført det gensidige direktørvælde i aktieselskaberne, hvor direktørerne for de forskellige selskaber gensidigt sidder i hinandens be-

styrelse, er det helt umuligt for staten at følge med i de lønninger, der udbetales til dem, der har de øverste stillinger. Det er vel heller ikke nødvendigt, men på den anden side har det, jeg hele tiden har fremhævet som kriteriet for aflønningen af statens tjenestemænd: nogenlunde paritet med de private virksomheder, måttet medføre, at staten ikke har kunnet undgå at tage hensyn til denne i sig selv beklagelige bevægelse. Over for dem, der eventuelt måtte mene, at staten ikke er gået tilstrækkelig højt, er der grund til at pege på, at der for mange af de højere embedsmænd er mulighed for ikke uvæsentlige indtægter ved siden af. Og over for dem, der eventuelt måtte mene, at det er for meget, man under disse omstændigheder vil betale, kan der henvises til, at hele honorarspørgsmålet skal tages op til kritisk revision af lønningsrådet, og at der under denne revision særlig vil være grund til at have opmærksomheden henvendt på honorarer, der ydes for arbejde, som i virkeligheden hører hjemme under den pågældende tjenestemand's virksomhedsområde.

Jeg har set, at visse venstreblade som et bevis for, at der efter forslaget gives for store lønninger til de tjenestemænd, som direkte kan sammenlignes med arbejderne i private virksomheder, har omtalt 7. lønningsklasse, der svarer til trafiketaternes 13. lønningsklasse. Jeg siger udtrykkeligt venstreblade, for venstre i kommissionen har jo ikke haft noget at indvende mod placeringen af denne klasse. Til den henføres håndværkere samt visse arbejdsledere — her er altså tale om faglærte — og lønnen ligger fra 12 120 kr. til 13 920 kr. Lad os bare bruge slutlønnen, selv om det tager 10 år, inden man opnår den, og lad os videre tage det københavnske stedtillæg og lægge det til. Vi kommer derved op på et årsbeløb af 14 848 kr. Er det nu i overkant af, hvad en faglært kan opnå i en privat virksomhed? Jeg tager arbejdsgivernes statistik over den gennemsnitlige timefortjeneste for faglærte i København for det, som man kalder andet kvartal, og den viser, at timelønnen har været 6 kr. 66 øre eller, multipliceret med 2 400, 15 984 kr. for et år, altså godt og vel 1 000 kr. mere end det, en håndværker